

Nationalregnskab 2016. Juni-version

Juli 2017

Nationalregnskab 2016. Juni-version

Danmarks Statistik
Juli 2017

Udarbejdet af:
Bo Siensen, bsm@dst.dk

Nationalregnskab 2016. Juni-version

Resumé: Bruttonationalproduktet (BNP) steg 1,7 pct. i 2016. Dermed var væksten i BNP i 2016 på niveau med væksten i 2014 og 2015 på hhv. 1,7 pct. og 1,6 pct. Det er fjerde år med en moderat, men stabil positiv vækst. Til sammenligning var den gennemsnitlige årlige vækst 3,1 pct. i højvækstperioderne 1994-2000 og 2004-2006.

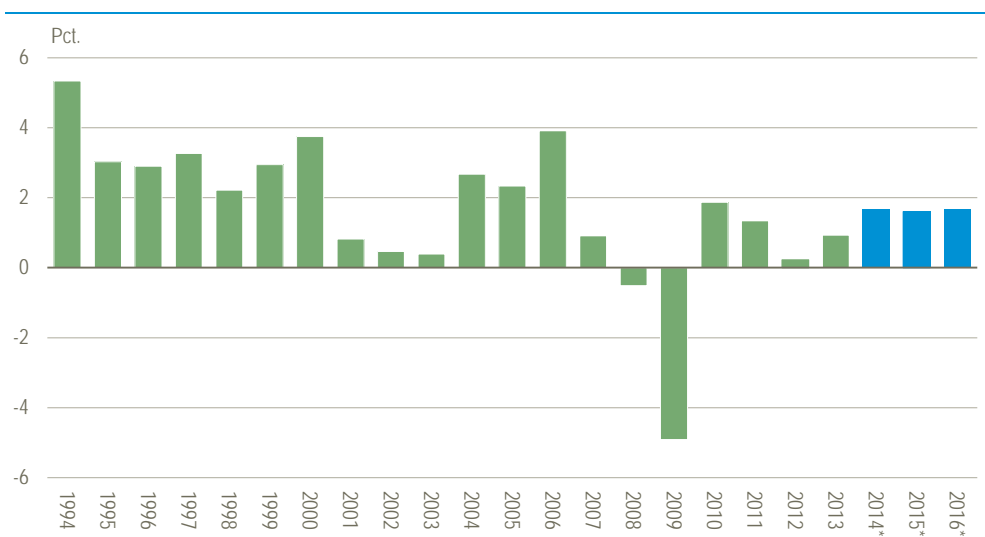
Kort om statistikken: Nationalregnskabet giver et helhedsbillede af samfundsøkonomien i Danmark, og beskriver såvel den økonomiske udvikling som økonomiens strukturelle forhold. De økonomiske transaktioner beskrives i form af produktion, forbrug i produktionen, privat og offentligt forbrug, im- og eksport samt investeringer. Disse størrelser opgøres både i årets priser og som kædede værdier i 2010-prisniveau. Hertil kommer oplysninger om lønninger og beskæftigelse. Det foreløbige og endelige nationalregnskabs hovedstruktur består af en række konti, der beskriver det økonomiske kredsløb. Disse konti opdeles endvidere efter ejerforhold på såkaldte institutionelle sektorer.

1. Økonomisk fremgang på 1,7 pct. i 2016

Økonomisk fremgang

Bruttonationalproduktet (BNP) steg 1,7 pct. i 2016. Dermed var væksten i BNP i 2016 på niveau med væksten i 2014 og 2015 på hhv. 1,7 pct. og 1,6 pct. Det er fjerde år med en moderat, men stabil positiv vækst. Til sammenligning var den gennemsnitlige årlige vækst 3,1 pct. i højvækstperioderne 1994-2000 og 2004-2006.

Figur 1. Bruttonationalproduktet. 1994-2016, årlig realvækst

* Foreløbige tal.

Øget efterspørgsel	Den samlede efterspørgsel steg 2,3 pct. i 2016. Den største stigning til efterspørgslen var fra de samlede investeringer, der steg med 5,6 pct. Der var også fremgang i im- og eksporten samt privatforbruget, og en mindre stigning i det offentlige forbrug.
Stigning i forbruget	Husholdningernes forbrug steg med 2,1 pct. i 2016, mens der var en mindre stigning i det offentlige forbrug på 0,4 pct. Fremgangen i husholdningernes forbrug var sammensat af tjenester på 2,2 pct., og en fremgang i forbruget af varer eksklusiv køretøjer på 1,7 pct. særligt pga. en stigning på 6,7 pct. i anden transport og kommunikation, og en stigning på 4,5 pct. i anskaffelsen af køretøjer.
Investeringsfremgang	De faste bruttoinvesteringer steg med 5,6 pct. i 2016, hvilket var sjette år i træk med fremgang. Denne fremgang var størst i 2016 og den positive udvikling skyldtes især en markant stigning i boliginvesteringerne på 11,0 pct. Der var også fremgang i investeringerne i maskiner, andet byggeri og anlæg, samt intellektuelle rettigheder på hhv. 4,9 pct., 3,3 pct. og 4,2 pct.
Øget udenrigshandel	I 2016 steg udenrigshandelen med en fremgang for både im- og eksport på hhv. 3,5 pct. og 2,5 pct. Fremgangen var større for tjenesteimporten og -eksporten end for varehandlen, hvor der både var en mindre stigning i im- og eksport.

Oversigtstabel 1. Forsyningsbalance, præsterede timer og beskæftigelse

	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
	løbende priser, mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 847	1 895	1 930	1 977	2 027	2 065
Import af varer og tjenester	876	921	931	940	970	963
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	2 723	2 816	2 860	2 918	2 997	3 028
Eksport af varer og tjenester	994	1 035	1 058	1 078	1 120	1 102
Husholdningernes forbrug	856	880	891	903	927	950
NPISH forbrug	29	31	30	30	29	30
Offentligt forbrug	491	502	502	512	521	525
Faste bruttoinvesteringer	335	356	368	379	390	414
Lagerforøgelser	15	10	9	13	7	3
Præsterede arbejdstimer i alt (mio.)	4 004	3 938	3 944	3 951	3 995	4 054
Beskæftigelse i alt (1.000 personer)	2 787	2 767	2 766	2 794	2 829	2 877
	2010-priser, kædede værdier ¹ , mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 835	1 839	1 856	1 888	1 918	1 950
Import af varer og tjenester	848	871	884	915	927	959
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	2 683	2 711	2 741	2 803	2 845	2 910
Eksport af varer og tjenester	981	992	1 008	1 045	1 064	1 090
Husholdningernes forbrug	836	839	842	848	864	883
NPISH forbrug	29	30	29	28	28	28
Offentligt forbrug	492	496	496	502	505	507
Faste bruttoinvesteringer	329	342	351	363	372	393
	real vækst i pct.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1,3	0,2	0,9	1,7	1,6	1,7
Import af varer og tjenester	7,4	2,7	1,5	3,6	1,3	3,5
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	3,2	1,0	1,1	2,3	1,5	2,3
Eksport af varer og tjenester	7,2	1,2	1,6	3,6	1,8	2,5
Husholdningernes forbrug	0,2	0,4	0,4	0,6	2,0	2,1
NPISH forbrug	3,8	4,6	-3,6	-2,5	-1,8	1,5
Offentligt forbrug	-0,6	0,8	-0,1	1,2	0,6	0,4
Faste bruttoinvesteringer	0,4	3,7	2,7	3,5	2,5	5,6

¹ Kædede værdier er ikke additive. Summen af komponenterne er således ikke lig med den viste total. Størrelsen af differencen imellem de to kan ikke betragtes som indikator for resultaternes pålidelighed.

² Non-profit institutioner rettet mod husholdninger.

Beskæftigelsen steg med 48.400
Beskæftigelsen steg med 48.400 personer i 2016 svarende til en stigning på 1,7 pct. I positiv retning trak især bygge og anlæg, erhvervsservice og information og kommunikation. Beskæftigelsen inden for brancherne offentlig forvaltning og service, samt landbrug, skovbrug og fiskeri faldt begge med 0,7 pct. i 2016. Det samlede antal præsterede timer var 1,5 pct. højere end året før.

Vækstrater for nationalregnskabet
I figur 2 nedenfor er vist den årlige procentvise realvækst i kædede værdier for nationalregnskabet hovedstørrelser på forsyningsbalancen for perioden 2011-2016.

Figur 2. Årlig realvækst

* Foreløbige tal.

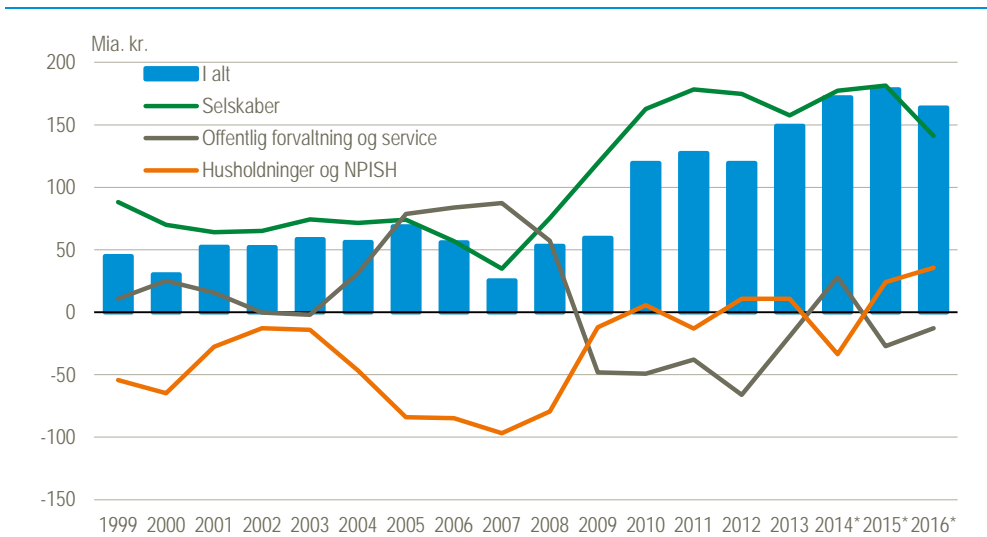
2. Den finansielle opsparing i sektorerne

Den finansielle opsparing

Samfundets samlede finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto der stort set svarer til overskuddet på betalingsbalancens løbende poster) blev opgjort til 163,9 mia. kr. i 2016, hvilket er 14,5 mia. kr. mindre end året før.

I figur 3 er vist, hvordan den finansielle opsparing fordelte sig på de enkelte institutionelle sektorer i perioden 1999-2016. Selskabernes finansielle opsparing blev i 2016 opgjort til 141,2 mia. kr., hvilket var 40,2 mia. kr. mindre end i 2015.

Figur 3. Den finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto)

* Foreløbige tal

Anm: Ekstraordinær revision i sektorregnskaberne i årene 2013-2015, som skyldes en opjustering af afskrivningerne af skattelestancerne

Det offentlige underskud falder

Saldoen på de offentlige finanser (fordringserhvervelsen, netto for offentlig forvaltning og service) blev forbedret i 2016 med 14,3 mia. kr. i forhold til 2015 og udgør nu -12,9 mia. kr. Underskud på de offentlige finanser er et udtryk for, at de offentlige udgifter er større end indtægterne.

Udviklingen i saldoen for de offentlige finanser siden 2012 skal bl.a. ses i lyset af de ekstraordinære tilbagebetalinger af efterlønsbidrag på 28,6 mia. kr. samt de øgede skatteindtægter på grund af en omlægning af kapitalpensionsordningen i årene 2013-2015. De ekstraordinære skatteindtægter i 2013-2015 udgjorde hhv. 33 mia. kr., 62 mia. kr. og 25 mia. kr.

Husholdningernes opsparing stiger fortsat

Husholdningerne mv. havde i 2016 igen en høj finansiell opsparing på 35,5 mia. kr., hvilket er en stigning på 11,3 mia. kr. i forhold til 2015.

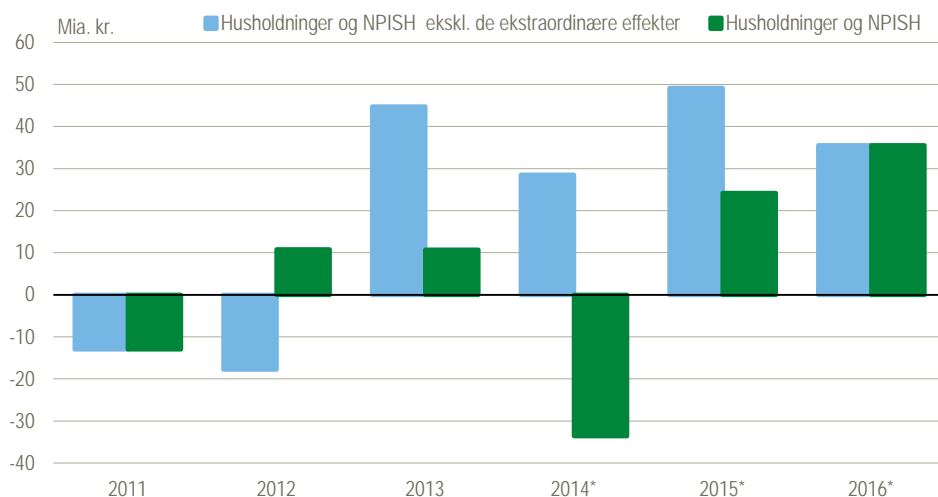
Det ses i figur 3, at husholdningerne mv. har haft en negativ finansiell opsparing i perioden frem til 2011 med undtagelse af 2010. Siden 2012 har den finansielle opsparing overvejende været positiv, hvor kun 2014 skiller sig afgørende ud med en negativ finansiell opsparing, som skyldes de ekstraordinære skatteudgifter på grund af omlægning af kapitalpensionsordningen.

Siden 2014 har der været en fremgang i beskæftigelsen og dermed også i lønningerne. Da der ikke har været en tilsvarende fremgang i privatforbruget, er opsparingen steget. Dette er en medvirkende årsag til, at den finansielle opsparing – med undtagelse af 2014 – har været stigende i husholdningerne mv. i de seneste år.

I figur 4 er den faktiske udvikling stillet over for udviklingen, hvis der korrigeres for de ekstraordinære effekter. Det ses, at den finansielle opsparing uden de ekstraordinære effekter var i 2014 positiv på 28,5 mia. kr.

Den finansielle opsparing uden ekstraordinære effekter ser således ud til at have toppet i 2015 med 49,2 mia. kr.

Figur 4. Finansiell opsparing (fordringserhvervelse, netto) i husholdningerne og NPISH, løbende priser

* Foreløbige tal.

Anm: Ekstraordinært revision i sektorregnskaberne i årene 2013-2015, som skyldes en opjustering af afskrivningerne af skatterestancerne

*Ekstraordinær revision
i 2013-2015*

I denne offentliggørelse er der ekstraordinært revideret i sektorregnskaberne i årene 2013-2015, som skyldes en opjustering af afskrivningerne af skatterestancerne. Revisionen påvirker fordringserhvervelsen, netto negativt i sektoren Offentlig forvaltning og service og positivt i sektorerne Ikke-finansielle selskaber og Husholdninger. I forhold til seneste offentliggørelse er der afskrevet yderligere 22,3 mia. kr. på skatterestancerne. De opjusterede afskrivninger øger isoleret set det offentlige underskud med 2,3 mia. kr. i 2016, mens forøgelsen af det offentlige underskud i 2013 og især i 2014 og 2015 er betydeligt større – hhv. 4,5 mia. kr., 7,1 mia. kr. og 8,4 mia. kr. For mere informationen om den ekstraordinære revision se artiklen Bag tallene, [Faldende værdi af restancerne til skat øger det offentlige underskud.](#)

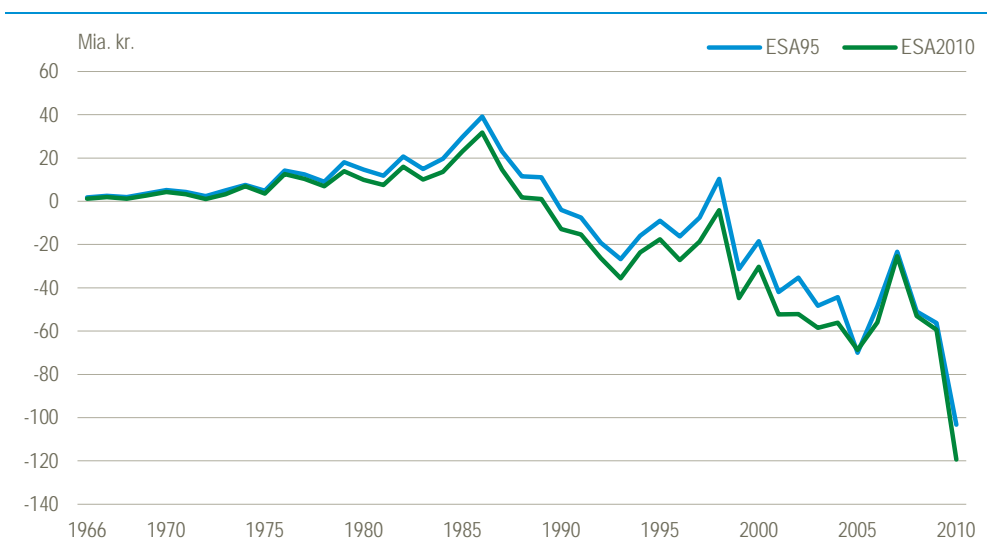
Ekstraordinær revision af konto for udland før 2005

2.1. Baggrund for revisionen

I nationalregnskabs novemberversion, som bliver offentliggjort 7. november 2017 vil konto for udland og sektorregnskaberne ekstraordinært blive revideret for perioden før 2005.

I forbindelse med implementeringen af de nye retningslinjer i ESA2010 og i den nye betalingsbalancemanual BPM6 i efteråret 2014 blev revisionens effekt på konto for udland ikke fuldt implementeret i Nationalregnskabet. Den nye betalingsbalance, som blev udgivet i oktober 2014, dækker kun perioden 2005 og frem. Da nationalregnskabet har længere tidsserier var det nødvendigt at tilbageskrive konto for udland for perioden 1966-2004. Ved revisionen i 2014 blev kun vare- og tjenestehandlen tilbageskrevet til 1966. De øvrige transaktioner – løn- og formueindkomster, løbende overførsler og kapitaloverførsler blev ikke på tilsvarende måde tilbageregnet. Der er derfor et brud i tidsserien mellem 2004 og 2005. Dette er illustreret i figuren forneden, hvor man kan se at fordringserhvervelsen, netto blev revideret væsentligt mere for perioden før 2005 end den gjorde for perioden 2005 og frem.

Figur 5. Fordringserhvervelse, netto i konto for udland (set fra udlandets side)

2.2. Effekten af revisionen

Størrelsen på revisionen af konto for udland er endnu ukendt, men vi forventer, at fordringserhvervelsen, netto for konto for udland bliver opjusteret. Revisionen af konto for udland har effekt på de indenlandske sektorer. Som en konsekvens af revisionen af konto for udland revideres sektorerne Ikke-finansielle selskaber og Husholdninger. De øvrige sektorer, Finansielle selskaber, Offentlig forvaltning og service og Non-profit institutioner rettet mod husholdninger, påvirkes som udgangspunkt ikke af revisionen.

Det er endnu ikke muligt at sige noget om, hvordan revisionen i fordringserhvervelsen, netto fordeles mellem sektorerne Ikke-finansielle selskaber og Husholdninger, men forventningen er, at revisionen primært ligger i Ikke-finansielle selskaber. BNI vil på grund af en positiv revision af fordringserhvervelsen, netto i konto for udland blive revideret i negativ retning.

De poster, som er åbne for revisioner er løn- og formueindkomster, løbende overførsler og kapitaloverførsler. Af disse poster er formueindkomsterne den største.

Revisionen af konto for udland går tilbage til 1966, mens sektorregnskaberne revideres tilbage til 1971. Udover revisionen af konto for udland er der planlagt nogle få rettelser for perioden 1995-2013, som ikke har effekt på fordringserhvervelsen, netto overfor udlandet. For året 2013 forventes der at være en effekt på fordringserhvervelsen, netto på delsektorniveau i sektoren Finansielle selskaber.

Henvendelse Ulla Ryder Jørgensen, tlf. 39 17 36 73, urj@dst.dk

3. Det foreløbige nationalregnskabs pålidelighed

Det endelige nationalregnskab foreligger først efter 3 år

Beregningen af endelige nationalregnskabstal afsluttes normalt i Danmark tre år efter statistik årets udløb. Forskellige foreløbige versioner af nationalregnskabet udarbejdes fra et par måneder efter statistikårets udløb og indtil de endelige regnskaber foreligger. Nedenfor beskrives pålideligheden af de foreløbige versioner.

For at belyse hvor godt de foreløbige regnskaber rammer de endelige, er afvigelserne mellem BNP-væksten i de endelige og de foreløbige tal beregnet. Som mål for afvigelserne er benyttet vækstraten (i faste priser) i de endelige regnskaber fratrukket vækstraten i de foreløbige regnskaber.

Årsager til afvigelser

De væsentligste årsager til afvigelserne er dels metodemæssige forskelle, dels forskelle i datagrundlaget begrundet i ønsket om en kort produktionstid for de foreløbige opgørelser. Således anvendes i de foreløbige opgørelser mere summariske beregningsmetoder end i de endelige, ligesom de foreløbige regnskaber udarbejdes på et mindre detaljeret niveau end de endelige.

Hvad angår datagrundlaget benyttes i de foreløbige regnskaber ofte primærstatistiske oplysninger før disse er endeligt færdigreviderede, og der anvendes indikatorer, som antages at belyse udviklingen i en given størrelse. Hertil kommer, at man ved de foreløbige opgørelser hyppigere er i situationer, hvor der mangler statistisk dækning, og tallene derfor må baseres på antagelser eller skøn.

Revisioner 1980 til 2013

I nedenstående tabel er vist nogle hovedtal for revisionerne af de årlige vækstrater for perioden 1980-2013. Revisionerne er vist for såvel den første offentliggørelse efter årets udløb (2 mdr.) som for den offentliggørelse, der finder sted 12 måneder efter årets udløb.

Følgende eksempel illustrerer beregningen af hhv. gennemsnitlig afvigelse og bias. Antag at den endelige BNP-vækst i to år er 3,0 pct. i begge år. Antag endvidere at de foreløbige skøn over vækstraterne for de to år var 3,5 pct. og 2,3 pct. Revisionerne er da hhv. -0,5 og 0,7 procentpoint. Den gennemsnitlige revision (uden hensyn til fortegn) bliver da 0,6 procentpoint, mens bias'en (med hensyntagen til fortegn) bliver 0,1 procentpoint.

Den gennemsnitlige revision belyser størrelsen af revisionerne generelt, og giver dermed en idé om usikkerhedens størrelse. Bias'en viser, om der er systematik i revisionerne. En negativ bias peger på, at vækstraten normalt overvurderes i de foreløbige regnskaber, mens en positiv bias peger på systematisk undervurdering.

Oversigtstabel 2.

Revisioner af årlige vækstrater. 1980-2013

	Første offentliggørelse	Offentliggørelse 12 måneder efter årets udløb
	pct.-point	
Gennemsnitlig revision	0,54	0,57
Bias	0,09	0,03
De 34 år fordelt efter revisionens numeriske størrelse:	antal år	
0,0 – 0,5 pct. point	19	15
0,5 – 1,0 pct. point	9	13
over 1,0 pct. point	6	6

4. Offentliggørelsesterminer

Offentliggørelsesterminer

Kvartals-/årsopgørelse¹

Beregningsomfang

Offentliggørelse

		Nyt og Statistikbanken	Statistiske Efterretninger
BNP-Indikator	2. kv. 2017	Medio august 2017 ⁵	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2017	2. kv. 2017	Ultimo august 2017	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2017, revideret	1. kv. 2017- 2. kv. 2017	Ultimo september 2017 ²	Primo oktober 2017
Årsopgørelse 2016 (Novemberversion)	Endelige tal for 2014 Foreløbige tal for 2015-2016	Primo november 2017	Primo november 2017
BNP-Indikator	3. kv. 2017	Medio november 2017 ⁵	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2017	1. kv. 2014- 3. kv. 2017	Ultimo november 2017	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2017, revideret	1. kv. 2017- 3. kv. 2017 ³	Ultimo december 2017 ²	Ultimo december 2017
BNP-Indikator	4. kv. 2017	Medio februar 2018 ⁵	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2017	4. kv. 2017	Ultimo februar 2018 ⁴	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2017, revideret	1.-4. kv. 2017	Ultimo marts 2018 ²	Primo april 2018
Årsopgørelse 2017 (martsversion)	Foreløbige tal for 2017	Ultimo marts 2018	Primo april 2018
BNP-Indikator	1. kv. 2018	Medio maj 2018 ⁵	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2018	1. kv. 2018	Ultimo maj 2018	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2018, revideret	1. kv. 2018- 1. kv. 2018	Ultimo juni 2018 ²	Primo juli 2018
Årsopgørelse 2017 (Juniversion)	Foreløbige tal for 2017	Ultimo juni 2018	Primo juli 2018

¹ Årsopgørelserne adskiller sig fra kvartalsopgørelserne ved at indeholde oplysninger på et mere detaljeret niveau.

² Samtidig offentliggøres tabeller for Sektorregnskabet i Statistikbanken.

³ Kvartalsvis sektorregnskab offentliggøres for perioden 1.kvt. 2014-3.kvt. 2017.

⁴ Samtidig offentliggøres årlige oversigtstabeller i Statistikbanken

⁵ Der udkommer kun en Nyt-artikel. Der opdateres ikke nogen statistikbanktabeller.

4.1. Baggrundsoplysninger

Mere information	Flere detaljerede tal kan ses på www.statistikbanken.dk/14 i Statistikbanken.
Seneste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2016. Marts-version</i> udkom 3. april 2017 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance 2017:2</i> (Statistiske Efterretninger).
Næste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2016. November-version</i> udkommer medio november 2017 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance</i> (Statistiske Efterretninger).
Henvendelse	Bo Siemsen, tlf. 39 17 30 69, bsm@dst.dk Bahar Dudus, tlf. 39 17 36 57, bdu@dst.dk

4.2. Kilder og metoder

Juni-version	Med nationalregnskabet juni-version offentliggøres reviderede nationalregnskabstal for året 2016 for første gang. Tallene til og med 2015 er identiske med marts-versionen, bortset fra i sektorregnskaberne, jf. afsnittet ”ekstraordinær revision i 2013-2015” på side 6. Tallene er baseret på det kvartalsvise nationalregnskab, men offentliggøres mere detaljeret. Desuden foretages en opdeling af økonomien i institutionelle sektorer. Denne årsopgørelse er konsistent med offentliggjorte kvartalstal i <i>Nationalregnskab og Betalingsbalance 2017:6</i> .
Sektorregnskaberne	Vi har generelt problemer med opgørelsen af sektorkontiene og har igangsat et projekt til belysning og løsning af dem. Det er endnu ikke fastlagt, hvornår projektet er tilendebragt.
Læs mere i statistikdokumentationen	Nationalregnskabet udarbejdes på grundlag af stort set al statistik, der beskriver delområder indenfor økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Se mere information om kilder og metoder i statistikdokumentationen: Årligt Nationalregnskab, hele økonomien .

Alle tal for 2014, 2015 og 2016 er foreløbige.